

fonamental de la llei electoral, per treure el carro de les roderes infectes i posar-lo al nou camí perquè no pugui tornar-hi a caure.

Aquest canvi no pot ésser més que la substitució del règim electoral actual per l'escrutini de llista en grans circumscripcions i mitjançant la representació proporcional.

Solament aquest canvi podria reduir a la més mínima influència els efectes, al mateix temps, de les pressions governamentals i del poder del diner. Mentre un i altre factor puguin ser decisius, no cal pensar en la seva desaparició. L'experiència ho demostra prou. En canvi els Governos haurien de renunciar a les imposicions de llur influència oficial si el màxim efecte que haguessin de produir haguessin de consistir només en l'augment d'un sol candidat en una llista nombrosa, i els rics vanitosos no prodigarien llurs diners quan sabessin que no havien de ser aprofitats per a la satisfacció de llur personal amor propi.

La representació proporcional té a favor seu el ser l'únic sistema que permet d'una manera, ja que no exacta, força aproximada, constituir els Parlaments nacionals, en espills de l'opinió política real de cada país reflectint les seves matisacions d'opinions i de voluntats, donant a cada aspiració política una representació proporcionada al prestigi adquirit en la consciència pública. Però per sobre d'aquestes qualitats que el fan recomanable i que l'han imposat, ara darrerament a la mateixa República francesa, que la implantara en les eleccions vinents i que l'havien fet de previsorada adopció en moltes de les novelles Repúbliques que la gran crisi europea acaba d'infantar té la de ser per a Espanya l'únic remei de la il·legalitat electoral.

No cal pas pensar en altres. El sistema parlamentari espanyol morirà de mort vergonyosa si ha de consumir-se en tristes discussions sobre qui cometé més abusos des del ministeri de la Governació, i ha de tenir com a única esperança de regeneració que faci demà un Alba o un Alcalà Zamora ço que ara han fet un La Cierva i un Goicoechea. Si a Madrid hi ha algú que conegui la vida pública moderna i senti una mica la vergonya de l'actual repugnant espectacle, necessàriament haurà de demanar una radical reforma de la legislació vigent, mitjançant l'escrutini per llista i representació proporcional.

LLUIS DURAN I VENTOSA